

## Barlangkutatói záró jelentés a Gerecse-hegység területén található Küzdelem-barlang (4630-55) feltáró kutatásáról.

(A barlangkutatói DINPI 3001-2020 .sz. vagy gazdálkodói engedély alapján a Juhász Márton emlékprogram keretében zajlott.)

### Előzmények:

A barlang a dél-gerecsei Öregkovács-hegy triász korú kőzetekből felépülő fennsíkján egy karsztos mélyedésből nyílik. felfedezése 1990 nyarán a Magyar Karszt és Barlangkutató Társulat központi kutatótáborának idején, egy karsztos mélyedés mélypontjának megbontásával történt. Annak ellenére, hogy akkor a barlang kb 10 méter mélységig szinte akadály nélkül lett feltárva, további aktív és sikeres kutatása csak 30 esztendővel később kezdődhetett. A két időpont közötti időszakban a barlang bejárata újra és újra beomlott, és a tatabányai kutatók minimum 4 alkalommal újra és újra kiásták azt. Ezen probléma 2017-ig folyamatosan fenn állt. Ekkor államunk (véltetően legfelsőbb) vezetése felfigyelvén a problémára, az Európai Unió hathatós pénzügyi segítségével a KEHOP pályázati rendszernek köszönhetően, kiépítette és lezáratta a barlang bejáratát.

### Jelen (2020-2023) kutatási ciklus:



1990 óta (1985 óta vezetett kutatási naplóm szerint) összesen 4 időintervallumban rendelkeztem a barlangra kutatói engedéllyel, és ez utóbbi, 2020 és 2023 közti ciklusban jelentős előrelépés történt a feltáró kutatásban.

Az eredmények sajnos most sem átütőek, de a barlang mélysége a korábbi 10-12 méterről -29 méterre növekedett, és a légréses mélypontra jelenleg is jó lehetőség nyílik a további feltáró munkára. Mint az ismert jómagam 1986 óta folytatom a dél-gerecsei térség barlangkutatóit, melynek során -természetesen számos társam segítségével- az Öreg-kovács térségében 60 barlang vált ismertté. Ezek közül jelenleg a -60 méter mélységű Betyárkörte-barlang a legmélyebb, a 170 méter hosszú Kullancsos-barlang a leghosszabb. AZ Öreg-kovács 500 méter tengerszint feletti magasságot meghaladó fennsíkja a Gerecse legnagyobb fennsíki képződménye, környezetéből 3-400 méterrel magasodik ki, a jelenlegi karsztvíz szinttől 400 méterrel helyezkedik el. Számos mély, elsősorban kőzethasadékok által indikált, de a lezivárgó

vizek által is tágitott barlangot tártunk fel itt, ezek egyike a Küzdelem-barlang. 2020-ban a fennsíkon mutatkozó számos lehetőség közül a Küzdelem-barlangot választottuk a következő feltárási pontként, aminek az oka az volt, hogy ezen a helyen (a barlang mélypontján) folyamatos huzat volt észlelhető, terepjáróval jól megközelíthető perspektívikus helynek ismertük.

Elvégzett munkálatok:

2020-ban a barlang 2017-ben kiépített bejáratán leereszkedve -12 méter mélységig lehetett lemászni. Itt egy erdei talajjal kevert omladékos álfeneket bontva kb 4-5 métert lefelé haladva, üregeket értünk. Az eddig kibányászott kitöltést motoros csörlővel a felszínre emeltük, ott tájba illően elhelyeztük. A felszíni depó az eső által átmosva ma igen helyre kis kőfalat képez, melyet csaknem esztétikusnak is nevezhetünk. A barlang -18 méternél meggyukadó mélypontjáról kisebb tágításokkal akadálytalanul le lehet mászni a -29 méter mélységben található mélypontra. Ezen a helyen a barlangra jellemző hasadék keresztmetszet kissé megváltozik, egy 2\*1 méter alapterületű aknává válik. Ennek alját nagyon laza 90%-ban kőtömbökből álló omladék tölti ki, mely jelenleg igen hívogató a kutatási szempontból.



A további kutatásokról:

A barlang további kutatását tervezve az alábbi problémák felmerülése nehezítheti a munkát.

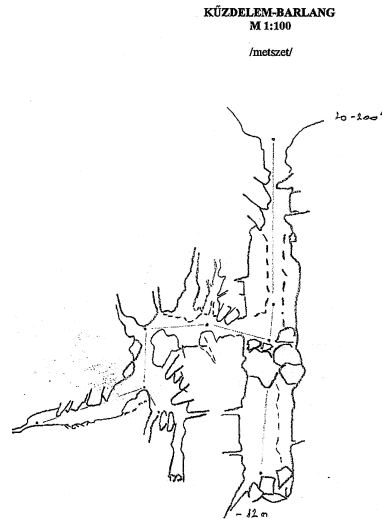
-A mélypontról kitermelt kőtömbök helyi depózása már nem lehetséges, azt minimum 15-20 méterrel magasabban, esetleg a felszínen lehet csak elhelyezni.

-A barlangban egyes időszakokban széndioxid feldúsulás észlelhető, mely nagyban akadályozhatja munkánkat.

A területen folyó erdőgazdasági tevékenység szintén nagyban akadályozza tevékenységünket, jelen 3 éves időszak legalább felében nem látogathattuk a barlangot.

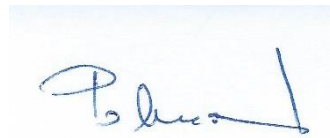
Tisztelt igazgatóság!

A fentiek ismeretében kérem kutatási záró jelentésem elfogadását! Kérem továbbá, hogy több mint 30 éves folyamatos munkánk folytatását egy következő kutatási ciklusra kért engedéllyel majd támogatni szíveskedjenek.



Tatabányai Barlangkutató Egyesület-1999-  
Készítette: Polacsek Zsolt

Tatabánya 2023. július 10.



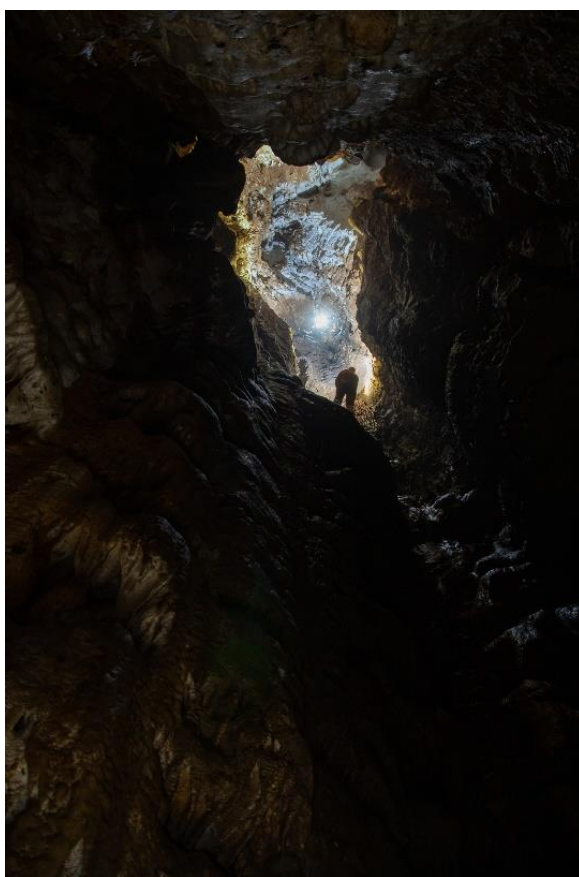
Polacsek Zsolt barlangi kutatásvezető

## Kutatási jelentés a Baradla-tetői-zsombolyban 2023. évben végzett kutatási tevékenységről.

Kutatási engedély iktatási száma: ANPI-1054-1-2023

Kutatás vezetők: Ba Julianna és Polacsek Zsolt

A kutatásokban 2023.évben részt vettek: Ba Julianna, Mihalik Zoltán, Tibor, Foki Károly, Polacsek Zsolt.



Előzmények:

A Baradla-Domica-barlangrendszer is rejtő Baradla-tető tömbjébe mélyülő Baradla-tetői-zsomboly kutatását 2014-ben kezdtük meg. A kutatómunka perspektíváiról korábbi jelentéseinkben már bővebb ismertetőt adtunk, így ezen jelentésben csak a 2023. évben elvégzett munkálatokról számolok be.

Kutatómunka 2023. évben.

Kutatási engedélyünk megújítását (2023. 07. hó) az év további részében a barlangban kutatás nem folyt. Ettől függetlenül két alkalommal is jártunk a zsomboly mélyén, de ezek a bejárások a lent levő felszereléseink cseréjét, illetve a végpont huzatviszonyainak ellenőrzését célozták.

Tatabánya 2024.02.15.



Ba Julianna barlangi kutatásvezető

# Kutatási jelentés a Csodabogyós-barlangban 2023. évben végzett kutatási tevékenységről.

Kutatási engedély iktatási száma:VE-09Z-03878-09-2022

Kutatás vezetők: Polacsek Zsolt és Ba Julianna

A kutatásokban 2023.évben (1 alkalomnál többször) részt vettek: Ba Julianna, Baricza Tibor, Bükkösdí-Garay Vidra, Brautigam Áron, Brautigam Géza, Foki Károly, Haász József, Mihalik Zoltán, Polacsek Zsolt, Székely Bálint,

## **A Csodabogyós-barlang kutatásának előzményei, a barlangról röviden:**

(részlet 2019. évi jelentéséből)

A Csodabogyós-barlang Balatonederics község külterületén az un. Edericsi-hegy csúcsa alatt 396 m tszf. magasságban nyílik. A barlang felefedezése 1990 szeptemberére datálható, bár a hegyoldalban erősen huzatoló kis nyílás már korábban is ismert volt. A huzatoló lyuk megbontásával végül a Kárpáth József vezetésével működő budapesti Acheron Barlangkutató Szakosztály jutott a barlangrendszer járataiba. Az ő, és a kutatásokba bekapcsolódó balatonedericsi és csereszegtomaji kutatók feltárásainak eredményeként 2000-ben a barlang 4100 méter, 2006-ban 5050 méter hosszban vált ismertté.

A jelen kutatási engedéllyel rendelkező kutatógárda 2013-as feltárásai nyomán, a barlang 6400 méter hosszúságúra növekedett, mélysége a bejáratától számítva már-150 méter.



A barlang triász Fődolomitban, illetve szintén triász korú Edericsi Formáció mészkövében terjeszkedik, de a közelmúltban felmerült a Rezi Dolomit Formáció jelenléte is a barlangban, mely tézis azonban még bizonyításra vár. A rendkívül összetett, sok szintes járatrendszer kialakulása elsősorban a tektonikának köszönhető, járataiban az eróziós formakincs egyáltalán nem, a korróziós nagy formák is csak ritkán tanulmányozhatók.

1. ábra A Keleti-főomladék Colosseum-terme.

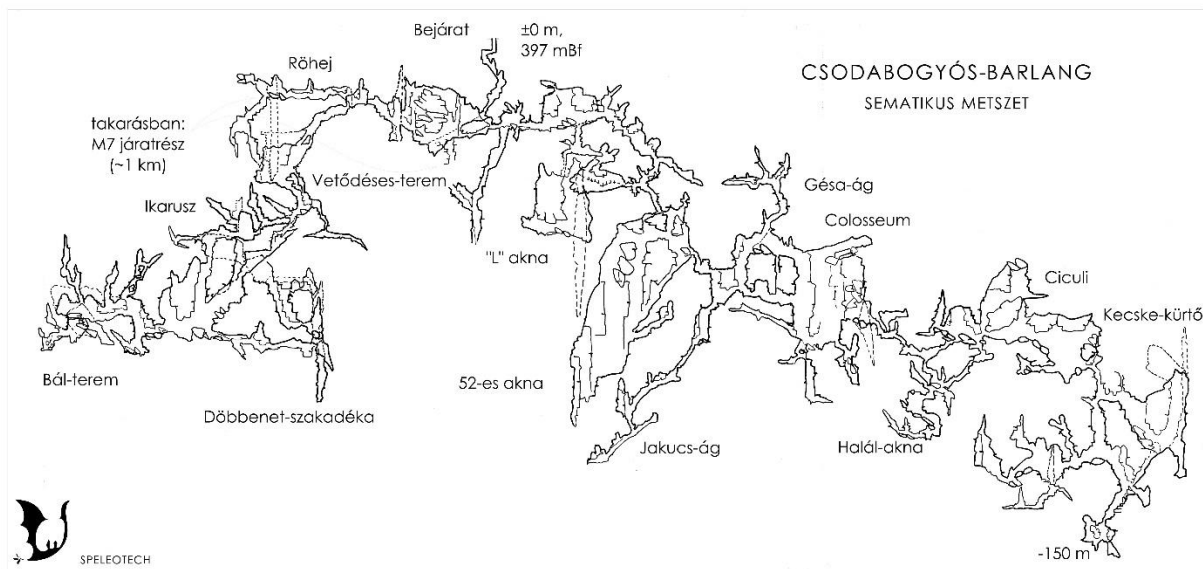
A barlang könnyebben járható részei kb. 1000 méter hosszban kalandturisztikai üzemeltetés céljából ki van építve. A barlangban kisebb kis patkósorrú denevér kolónia telel, egyébként minden év szeptemberében betöltött nászbarlang szerepe is bizonyított.

### Kutatási tevékenységünk 2013. óta:

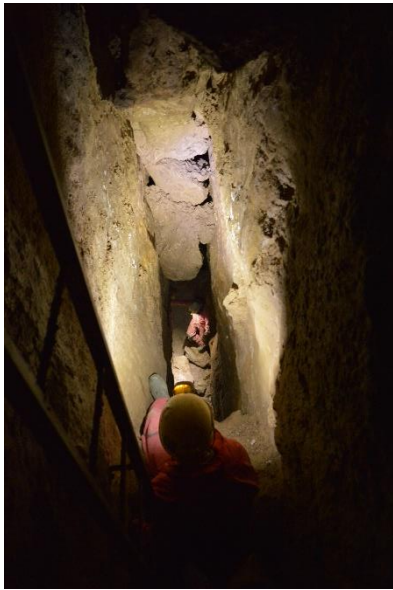
A barlangban a jelenlegi kutatócsapat 2013 óta dolgozik. E munka során az első időszakban kb.1400 méter új, addig ismeretlen járat tárult fel. E járatszakaszok a barlang központi részéből keleti irányba tartanak, és bár eredetileg BP-ágnak neveztük el újabban a Keleti Fő-omladék néven emlegetjük. Az új járatszakaszok térképezését 2015. és 2017. között elvégeztük, így ma elmondható, hogy **az ország egyik nagyobb barlangja (szerintem a 8. leghosszabb, és 8. legmélyebb) melyről teljes, átfogó térképpel rendelkezünk.** A feltáró munka mellett, természetesen szakemberek bevonásával, biológiai vizsgálatok és denevér-faunisztikai vizsgálatokat is végeztünk a barlangban. Ezekről a korábbi évek jelentéseiben részletesen beszámoltam. Jelenleg a barlang járatainak teljes részletességű tektonikai feldolgozása folyik, melynek eredményéről reményeim szerint, már jövő évi jelentéseimben beszámolhatok.

### Feltáró kutatás 2023. évben:

Tárgyév során folytatódott a Szél-lik és Csodabogyós-barlang összekötését célzó feltáró munka. Ennek során az előző évi végponthoz képest a Csodabogyós-barlangban 1 méterrel, a Szél-likban pedig 2 méterrel jutottunk előre. Sajnos az összekötés még mindig várat magára, bár egyes elméleti és gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy ez már bármelyik irányból történő 3 méteres előre jutással is meg fog valósulni. (lásd előző évi térkép)



2. ábra A Csodabogyós-barlang egyszerűsített metszete 2023.



3. ábra A Colosseumi bontás mélyén..

A Colosseum-térségének kutatása 2023. évben kevesebb lendülettel folytatódott. Köszönhető ez annak is, hogy létszámunk kicsit csökkent, de annak a ténynek is, hogy a kutatások az év második felében főleg aggteleki kutatásainkra koncentráltak.

A fent leírtak mellett komoly erővel segédkeztünk Pazonyi Piroska, Hír János és Sebe Krisztina barlangon belül végzett őslénytani kutatásaiban. E munka során jelentős mennyiségű kitértés került a felszínre, ahol is azt a szakemberek által meghatározva igen jelentős eredmények születtek. Erről Pazonyi Piroska és Sebe Krisztina jelentésében olvashatunk bővebben.

Tatabánya 2024. február.15

Polacsek Zsolt barlangi kutatásvezető



# Kutatási jelentés a Baradla-Domica-barlangrendszerben 2023. évben végzett kutatási tevékenységről.

Kutatási engedély iktatási száma: ANPI 193-1/2021.

Kutatás vezetők: Polacsek Zsolt és Ba Julianna.

A kutatásokban 2023.évben (1 alkalomnál többször) részt vettek: Ba Julianna, Baricza Tibor, Bükkösdí-Garay Vidra, Brautigam Áron, Brautigam Géza, Foki Károly, Haász József, Mihalik Zoltán, Polacsek Zsolt.

## Előzmények:



Kutatócsapatunk 2014 óta tevékenykedik Aggtelek térségében elsősorban a Baradla-Domica-barlangrendszerben. Az elmúlt években számos helyen próbálkoztunk feltáró barlangkutatással, ennek során más csoportok/egyesületek kutatásaiban is részt vettünk (Vízfakadás, Vass Imre-barlang), de „saját” projektekkel is beszálltunk a térség barlang kutatásába. Munkánkat kisebb nagyobb sikerek koronázták, 2017-ben elsőként

jutottunk be a Baradla-Domica-barlangrendszer alatt húzódó (valóban) Hosszú Alsó-barlang járataiba. E feltárás ráirányította figyelmünket arra tényre, hogy a Baradla Jósvafői-szakasza alatt 1982-ben feltárt Rövid Alsó-barlang, és az általunk feltárt alsó barlangi szakasz (Kaffka Péter-ág) mellett még számos ismeretlen, akár önálló alsó barlangi szakasz is létezhet a mélyben. Mivel ezeket a téziseket a korábbi évek jelentéseiben már ismertettem, ezt itt most nem teszem meg ismét. A Kaffka-ág feltárását követően annak eltűnő vize és a forrás közti szakaszba kerestük és keressük az utat. E munka során komoly volumenű, sajnos sikertelen munkálatokat végeztünk a Vetődéses-termi-nyelőben, ahol ugyan elértük a 230 m tszf. magasságban feltételezhető erózió bázist, a járatok kitöltöttsége miatt munkánkat itt befejezni voltunk kénytelenek. A Fő-ág Jósvafői-szakaszában kínálkozó egyéb lehetőségeket figyelembe véve a Raisz Keresztély-ágban illetve a Bokaszorító oldalágban valamint a megfagyott vízesés oldalágban láttunk lehetőséget további járatok feltárására.



*1. ábra Munka a mélyben.*

A felsorolt helyek közül, a Bokaszorító-nyelőben 2019-ben kezdtünk feltáró munkába. Ezen a ponton eleink számos feltárási kísérletet követtek már el, így mi a Fő-ág 264 m tszf. magaságától már 11 méterrel mélyebben kezdhettük munkánkat.

### **A munkálatok állása 2023. december 31-én:**

A Bokaszorító-nyelőben 2023 év utolsó napján 233 méter tszf. magasságba (tehát a Fő-ág szintjétől -30 méteres mélységbe) jutottunk. A feltárás egy szűk huzatóló, vízszintesbe forduló járatban folyik. Tárgyévben május, június, szeptember, október, november és december hónapokban a magas vízállás miatt dolgozni nem tudtunk. a járatvégben a bontás helyén a megemelkedett vízszint lehetetlen saras állapotokat idéz elő, reményeink szerint azonban ez már a karsztvízszint tehát a vízszintesbe forduló járat mindenképpen reményt keltő. 2023 évben továbbra is eldöntetlen maradt a kérdés a bokaszorító-nyelő oldalág a Rövid vagy a Hosszú Alsó-barlang rendszeréhez tartozik-e?

A Bokaszorító bontására az utóbbi években összesen 81 napot szántunk, átlagosan 6 ember munkavégzésével.



2. ábra A mi Dancza-aknánk, a Bokaszorító...

Tatabánya 2023. február 15.

Polacsek Zsolt barlangi kutatásvezető

## Kutatási zárójelentés a Néti-lyukban végzett kutatási tevékenységről.

Kutatási engedély iktatási száma: BO-08-KT/10508/2020.

Kutatás vezetői: Polacsek Zsolt és Ba Julianna.

Tevékenységünk összefoglalása:

Az engedélyes időszakban tevékenységünk a barlang újra kibontásában és a járatok emberi léptékűvé szélesítésében merült ki. Sajnos, mire 2023 első felében ezeket a feladatokat megvalósítottuk tartós, több hónapon át tartó esőzések indultak meg, melyek tulajdonképpen egész 2023 évben kitartottak. Ennek következményeként a barlang -14 méter mélységben található mélypontját ezutóbbi évben már megközelíteni sem tudtuk, sőt elmondható, hogy a Néti-lyuk tartósan forrásként működött.



1. ábra 2023. december vége, a forrásként működő barlang.

E csekély eredmény mellett készült kutatási jelentésemet, kérem **ZÁRÓ jelentésként** elfogadni szíveskedjenek!

Tatabánya 2024. február 15.

Polacsek Zsolt barlangi kutatásvezető